

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2019 ГОДИНА

Основни показатели за икономическата активност на населението през четвъртото тримесечие на 2019 година

Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 73.0%, като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2018 г. се увеличава с 1.9 процентни пункта.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 64 навършени години се увеличава с 2.3 процентни пункта в сравнение със същото тримесечие на 2018 г. и достига 70.0%.

Коефициентът на безработица е 4.1%, или с 0.6 процентни пункта по-нисък в сравнение с четвъртото тримесечие на 2018 година.

Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 60.6 хил., или 5.0% от икономически неактивните лица в същата възрастова група.

Заетост

През четвъртото тримесечие на 2019 г. **общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години** е 3 222.7 хил., от които 1 742.3 хил. мъже и 1 480.4 хил. жени. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 54.0%, като при мъжете този дял е 61.0%, а при жените - 47.7%.

През четвъртото тримесечие на 2019 г. преобладаващата част от заетите лица - 2 033.2 хил., или 63.1%, работят в сектора на услугите, 978.0 хил. (30.3%) - в индустрията, и 211.5 хил. (6.6%) - в селското, горското и рибното стопанство.

От всички заети 3.5% (111.6 хил.) са работодатели, 6.7% (214.6 хил.) - самостоятелно заети лица (без наети), 89.3% (2 876.8 хил.) - наети лица, и 0.6% (19.7 хил.) - неплатени семейни работници. От общия брой на наетите лица 2 204.6 хил. (76.6%) работят в частния сектор, а 672.2 хил. (23.4%) - в обществеността.

Броят на наетите лица с временна работа нараства с 16.3% в сравнение с четвъртото тримесечие на 2018 г. и достига 117.8 хил., или 4.1% от всички наети лица.

През четвъртото тримесечие на 2019 г. заетостта в отделните възрастови групи е следната:

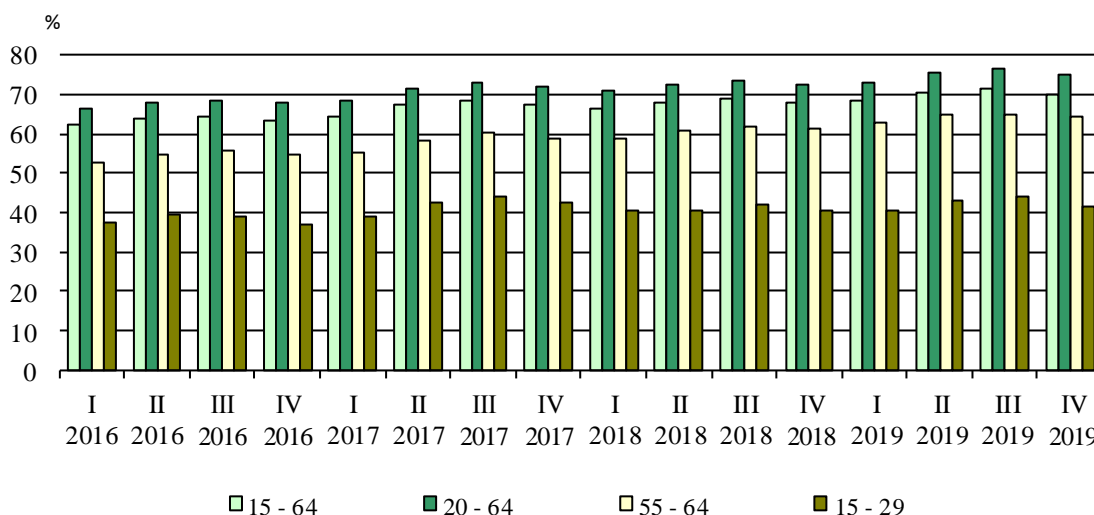
Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 3 123.5 хиляди. Коефициентът на заетост за населението в същата възрастова група е 70.0% (74.7% за мъжете и 65.2% за жените).

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 29 навършени години е 41.3% (47.2% за мъжете и 35.1% за жените).

Коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 74.9%, съответно 79.9% за мъжете и 69.8% за жените. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2018 г. коефициентът на заетост (20 - 64 навършени години) е по-висок с 2.4 процентни пункта, като увеличението при мъжете е с 2.7 процентни пункта, а при жените - с 2.0 процентни пункта.

Заетите лица на възраст 55 - 64 навършени години са 611.7 хил., или 64.4% от населението в същата възрастова група (70.3% от мъжете и 58.9% от жените). В сравнение с четвъртото тримесечие на 2018 г. коефициентът на заетост за населението на възраст 55 - 64 години се увеличава с 3.1 процентни пункта.

Фиг. 1. Коефициенти на заетост по възрастови групи и тримесечия

Безработица

През четвъртото тримесечие на 2019 г. **броят на безработните лица** е 138.5 хил., от които 80.6 хил. (58.2%) са мъже и 57.9 хил. (41.8%) - жени. Коефициентът на безработица е 4.1%, съответно 4.4% за мъжете и 3.8% за жените. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2018 г. коефициентът на безработица намалява с 0.6 процентни пункта, като при мъжете и жените намалението е еднакво.

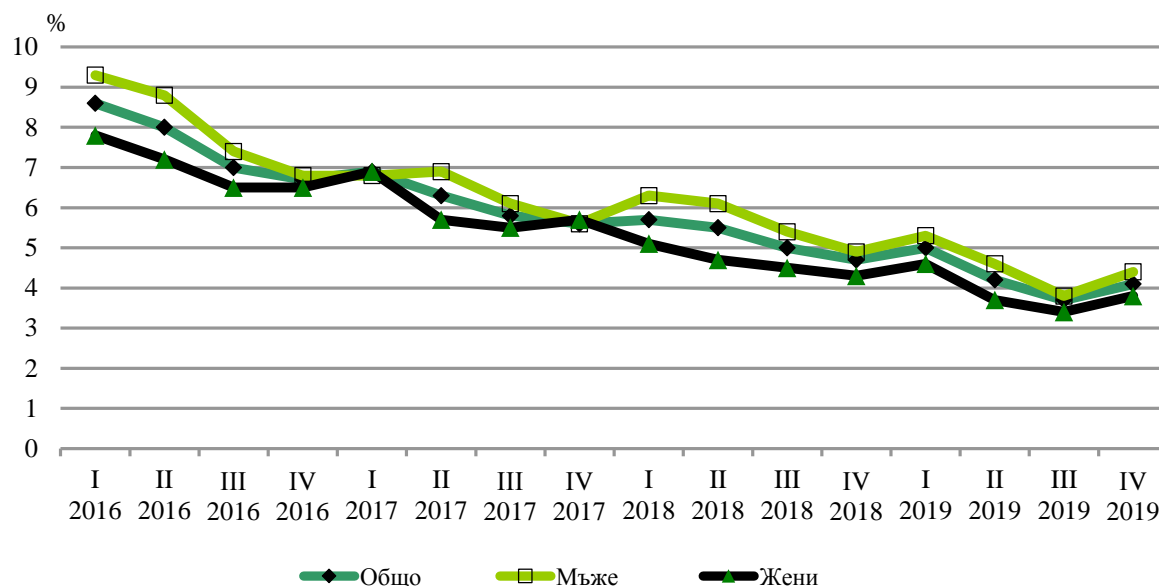
От всички безработни лица 9.5% са с висше образование, 45.9% - със средно, и 44.6% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1.3% за висше образование, 3.3% за средно образование и 13.8% за основно и по-ниско образование.

През четвъртото тримесечие на 2019 г. **продължително безработни (от една или повече години)** са 73.6 хил., или 53.1% от всички безработни лица. **Коефициентът на продължителна безработица** е 2.2% - 2.3% за мъжете и 2.1% за жените.

От общия брой на безработните лица 25.5 хил., или 18.4%, търсят първа работа.

През четвъртото тримесечие на 2019 г. **коефициентът на безработица за възрастовата група 15 - 29 навършени години** е 6.7% - с 0.7 процентни пункта по-нисък в сравнение със същото тримесечие на 2018 година. Коефициентът на безработица (15 - 29 навършени години) за мъжете е 7.2%, а за жените - 5.9%.

Фиг. 2. Коэффициенти на безработица по пол и тримесечия

Икономическа неактивност

През четвъртото тримесечие на 2019 г. общият брой на **икономически неактивните лица (лицата извън работната сила)** на 15 и повече навършени години е 2 601.3 хил., от които 1 035.6 хил. (39.8%) са мъже и 1 565.8 хил. (60.2%) - жени. **Икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години** са 1 203.7 хил., или 27.0% от населението в същата възрастова група. За повече от една трета от тях причината да са икономически неактивни е участие в образование или обучение.

Методологични бележки

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на възраст 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;
- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;
- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;
- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Обезкуражени са лицата извън работната сила, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Коефициент на икономическа активност - относителният дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителният дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителният дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - относителният дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

При оценката на резултатите за четвъртото тримесечие на 2019 г. са използвани предварителни данни за населението на страната към 30.09.2019 г., като е изключено населението, живеещо в колективни домакинства.

Както при всяко извадково наблюдение, данните от Наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Относителните стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през четвъртото тримесечие на 2019 г. са:

- общ брой на заетите лица - 1.3%;
- общ брой на безработните лица - 6.3%;
- коефициент на безработица - 6.2%.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

По-подробни данни от Наблюдението на работната сила могат да се намерят на сайта на НСИ - www.nsi.bg, раздел „Пазар на труда“, Наблюдение на работната сила.

Приложение

Таблица 1

Икономическа активност на населението през четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

	IV тримесечие 2018	IV тримесечие 2019	Изменение (IV тримесечие 2019 спрямо IV тримесечие 2018)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	71.1	73.0	1.9
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	3148.9	3222.7	73.8
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	3058.4	3123.5	65.1
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	125.3	137.0	11.7
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	423.9	419.9	-4.0
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	3046.2	3106.9	60.7
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	588.9	611.7	22.8
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	52.5	54.0	1.5
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	67.7	70.0	2.3
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	20.0	22.2	2.2
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	40.3	41.3	1.0
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	72.5	74.9	2.4
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	61.3	64.4	3.1
Безработни лица - общо - хиляди	154.1	138.5	-15.6
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	151.2	134.7	-16.5
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	33.8	30.0	-3.8
Коефициент на безработица - %	4.7	4.1	-0.6
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	4.7	4.1	-0.6
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	7.4	6.7	-0.7
Коефициент на продължителна безработица - %	2.9	2.2	-0.7
Обезкуражени лица на 15 и повече години - хиляди	73.6	63.0	-10.6
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	71.0	60.6	-10.4

Таблица 1

Икономическа активност на населението през четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

(Продължение)

	IV тримесечие 2018	IV тримесечие 2019	Изменение (IV тримесечие 2019 спрямо IV тримесечие 2018)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	75.8	78.2	2.4
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1695.3	1742.3	47.0
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1642.9	1684.3	41.4
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	74.5	81.1	6.6
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	243.1	245.9	2.8
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1635.5	1672.9	37.4
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	306.6	321.1	14.5
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	58.9	61.0	2.1
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	72.0	74.7	2.7
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	23.2	25.6	2.4
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	45.0	47.2	2.2
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	77.2	79.9	2.7
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	66.6	70.3	3.7
Безработни лица - общо - хиляди	88.2	80.6	-7.6
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	86.1	78.3	-7.8
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	22.2	19.1	-3.1
Коефициент на безработица - %	4.9	4.4	-0.5
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	5.0	4.4	-0.6
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	8.4	7.2	-1.2
Коефициент на продължителна безработица - %	3.1	2.3	-0.8
Обезкуражени лица на 15 и повече години - хиляди	41.4	31.3	-10.1
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	39.8	29.6	-10.2

Таблица 1

Икономическа активност на населението през
четвъртото тримесечие на 2018 и 2019 година

(Продължение и край)

	IV тримесечие 2018	IV тримесечие 2019	Изменение (IV тримесечие 2019 спрямо IV тримесечие 2018)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	66.3	67.8	1.5
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1453.6	1480.4	26.8
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1415.4	1439.2	23.8
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	50.8	55.9	5.1
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	180.8	174.1	-6.7
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1410.7	1434.0	23.3
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	282.3	290.6	8.3
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	46.6	47.7	1.1
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	63.4	65.2	1.8
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	16.7	18.6	1.9
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	35.3	35.1	-0.2
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	67.8	69.8	2.0
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	56.4	58.9	2.5
Безработни лица - общо - хиляди	65.9	57.9	-8.0
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	65.1	56.4	-8.7
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	11.6	10.8	-0.8
Коефициент на безработица - %	4.3	3.8	-0.5
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	4.4	3.8	-0.6
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	6.0	5.9	-0.1
Коефициент на продължителна безработица - %	2.7	2.1	-0.6
Обезкуражени лица на 15 и повече години - хиляди	32.2	31.6	-0.6
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	31.3	31.0	-0.3